

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno nedelje in praznike. — Inserati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračajo.

UREDNISTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101; SLOVENJ GRAD, Slomškova ul. 5. — Poštna hišnica v Ljubljani št. 10.251.

Velika pomorska bitka ob Norveški

Razvija se na 400 milj dolgi črti — Po nekaterih vesteh je bilo potopljenih že pet nemških bojnih ladij, med njimi tudi „Gneisenau“ s 26.000 tonami — Veliki letalski napadi na vojne ladje

PARIZ, 10. apr. i. Vsi današnji londonski jutranjiki prinašajo pod ogromnimi naslovji vesti o veliki pomorski bitki med zavezniškimi in nemškimi brodomi, ki se razvija na 400 milj dolgi progi. „Daily Express“ javlja, da je včeraj hrenilo na pomoč Norveški že 600 zavezniških letal. Po še nepotrjenih vesteh je bilo že potopljenih 5 nemških vojnih ladij, med temi bojna ladja „Gneisenau“, ki so jo potopile norveške obalne baterije. Po nepotrjenih vesteh je bil potopljen tudi nemški prekomornik „Bremen“, ki je prevažal čete na Norveško.

„Daily Mail“ poroča, da so se francoska in angleška letala zapletla v srdce borbe z nemškimi letali. V teh bojih so sodelovala tudi norveška letala. Stockholmski dopisnik „Daily Expressa“ javlja, da so štiri nemške križarke blokirane in da ne bodo mogle uiti angleškemu brodomu.

LONDON, 10. apr. s. (Reuter.) Letalsko ministrstvo je objavilo zjutraj komunike, ki pravi, da so angleški bombniki snoči izvršili celo vrsto bombnih napadov na nemške križarke, zasidrane v Bergenskem fjordu. Napadi so bili izvršeni kljub močnemu ognju protivletalskih topov z nemških vojnih ladij. Ena izmed križark je bila zadeta in resno poškodovana. Vsa angleška letala so se vrnila v svoja oporišča.

Angleška admiraliteta je ponoči objavila demanti nemškega uradnega poročila, da so nemška letala pri napadu na angleško vojno brodomje zapadno od Bergena težje poškodovala dve angleški oklopnici in dve križarki. Angleška admiraliteta ugotavlja, da sta pri napadu utrpeli samo dve angleški križarki neznatne poškodbe od drobcev bomb. Druge ladje splah niso bile zadete.

Nemško vojno poročilo

BERLIN, 10. aprila. i. Vrhovno nemško poveljništvo je davi objavilo naslednje poročilo:

Na Norveškem so vse vojaške važne in strateške točke v naši posesti, tako Narvik, Trontheim, Bergen, Kristiansund, Oslo itd. Povsod, kjer je bil močnejši odpor, so ga nemške čete kmalu strle. Večina obrežnih baterij, namenjenih za obrambo norveške obale je v naših rokah in bodo izvrstno služile za borbo proti nasprotniku.

Angleško in francosko brodomje je bilo včeraj napadeno od naših letalcev in je imelo močne izgube. Dve veliki bojni ladji sta bili zadeti od bomb, prav

tako dve težki križarki, ki sta bili občutno poškodovani. Na Danskem in Norveškem vlada mir.

Dodatno poročilo vojne komande navaja, da so nemški letalci že včeraj popoldne pričeli živahno akcijo z danskimi in norveškimi letalciš. V severnih norveških vodah so odkrili več angleških bojnih hladij, rušilev in torpedovk, ki so jih napadli z bombami. Tri bojne ladje so bile zadete, dve križarki pa težko poškodovane. Ena križarka gori na odprtem morju, ena ladja pa se je močno nagnila. Na morju se vidijo velike plasti olja.

Norveški narod bo branil svojo neodvisnost

Norveški parlament za odpor proti nemškemu vpadu

HELSINKI, 10. apr. s. (Reuter.) Finska vlada je včeraj dala svoje radijske postaje na razpolago norveški vladi. Finske postaje so nato oddajale v norveščini navodila za evakuacijo civilnega prebivalstva v Oslo in za zaščito pred letalskimi napadi.

Davi so javile finske postaje, da so je včeraj sestel v mestu Elvero pri Hamaru norveški parlament. Norveški ministrski predsednik je podal pred parlamentom izjavo, da se bo Norveška z vsemi silami uprla nemški vojski. Norveški parlament je izjavo ministrskega predsednika soglasno odobril.

Izjava norveškega poslanika v Londonu

London, 10. aprila. br. Norveški poslanik je sprejel snoči inozemske novinarje ter jim izjavil, da gleda norveška vlada s polnim zaupanjem v borbo, ki je bila vsiljena miroljubnemu norveškemu narodu.

Norveški narod je pripravljen za ceno največjih žrtev braniti svojo neodvisnost in ne bo odnehal, dokler ne bo vzpostavljena integralnost njegovega ozemlja. Norveška vlada, ki se je preselila s kraljevim dvo-

rom in vsem diplomatskim zborom v Hamaru, je izvršila vse ukrepe za vojaško obrambo norveške neodvisnosti.

Norveški poslanik pri Halifaxu

LONDON, 10. aprila. (Reuter.) Razgovori, ki jih je imel angleški zunanji minister lord Halifax z norveškim poslanikom pri angleški vladi Colbanom so trajali tričetrt ure ter zadržujejo v angleških političnih krogih, da je dobil norveški poslanik od angleškega zunanjega ministra zagotovilo, da bo Anglija nudila Norveški vso svojo pomoč.

LONDON, 10. apr. i. (Havas) Norveško poslaništvo v Londonu izjavlja, da so v sestoi o zasedbi Norveške po nemški vojski zelo pretirane ter da so doslej nemške čete zasedle le posamezne točke ležeče večinoma ob jugozapadni norveški obali. Kolikor je znano norveškemu poslaništvu v Londonu iz povsem verodostojnih virov, je položaj doslej naslednji:

Nemške čete so zasedle Trondheim. Dve nemški vojni ladji sta zadržani pred tem mestom, četim se je neka tretja nemška vojna ladja vsidrala v bergenski luki. Lahko se smatra, da je sedaj tudi Bergen v

nemških rokah. Nadalje so Nemci izkrcali čete v luki Vallo v Oslofjordu, kjer se nahajajo veliki tanki za shranjevanje petroleja. Nadalje so nemške čete okupirale tudi mesta Oeresund in Porsgrund v južni Norveški.

Halifaxovo sporočilo Norvežanom

London, 10. aprila. s. (Reuter.) Snoči ob 18.30 je začel angleški radio oddajati redna

Kako so Oslo zasedli Nemci

New York, 10. aprila. br. Radijske postaje v Ameriki poročajo:

V Oslo je bil snoči mir. Nikjer se ne opaža kak odpor proti nemškemu okupacijskim oblastem. Nad mestom se vedno krožijo nemška letala, ki pa so bržkone le na stražnih poletih. Snoči je dospel v oslo luko hudo poškodovan nemški rušilec, ki se je vsidral v bližini pomola.

O zasedbi Osla so se zvedele naslednje podrobnosti:

Okrog 15. popoldne je priplula v luko nemška vojna ladja, ki je pričela takoj izkrcavati nemške čete. Nad mestom so medtem letala absolvirala že več spadov z norveškimi letali. Pri bombardiranju mesta je bilo poškodovanih okrog 20 hiš. Kmalu po 16. so se mestne vojaške oblasti končno Nemcem predale. Medtem sta dvor in vlada mesto že zapustila. Ko se je nemško vojaštvo izkrcavalo v luki, so mesto na severu zapuščali norveški politiki in parlamentarci. Evakuacija mesta je bila medtem že v polnem teku. Iz Osla se je odselilo že nad 20.000 ljudi, ki so se odpeljali z vlakli, motornimi vozili ali pa so kako drugače bežali proti severu. S prve nemške voje ladje se je v Oslo izkrcalo 300 do 400 nemških vojakov. Oboroženi so bili s strojnimi in s seboj so pripeljali tudi konje in nekaj motornih vozil z lahkimi topovi. Pozneje so se z drugo transportno ladjo pripeljali še večji kontingenti nemške vojske.

Spopadi nemškega vojaštva z Norvežani

STOCKHOLM, 10. apr. s. (Reuter in Ass. Press.) Potrujejo, da so Nemci več-

Vojaški položaj Norveške v francoski luči

Gre za operacije velikega obsega

Pariz, 10. aprila. j. (Havas) Vojaški so-trudnik agencije Havas objavlja naslednje pripombe k nemškemu vpadu na Dansko in Norveško:

Novi nemški oboroženi udar v severni Evropi se kaže kot podjetje, ki je bilo že davno skrbno pripravljeno. Na podlagi doslej prispelih informacij je zasedaj se zelo težko pregledati položaj z vojaškega vidika, predvsem pa ustvariti sliko o resnični moči izkrcane nemške vojske, ki je zasedala več točk jugozapadne norveške obale.

Lahko se reče, da gre za vojaško operacijo velikega obsega, ki se je izvršila v dveh fazah. Najprej so se izkrcale nemške čete na zapadni obali ter se polastile glavnih pristanišč Egersunda, Bergena, Trondhejma in morda Narvika z namenom, da onemogočijo vsak dohod ojačen z morske strani. Na drugi strani si bodo nemške čete sedaj, ko so si zagotovile varnost pomorske poti v Baltiku s kapitulacijo Danske in zasedbo malega polotoka Jitlanda pridruževale z Baltika prodrati proti osrednji švedske ter jo okupirati.

Tako se na severu Evrope odpira novo bojno polje, ki ima posebno z vojaških vidikov nekaj prav značilnih posebnosti. V prvi vrsti je treba podčrtati geografsko razsežnost novega bojišča, saj je razdalja med najskrajnejšo severno točko Norveške in njeno najbolj južno točko nad 1500 km. Vse ta teren pa je izredno redko naseljen in živi na njem manj kot 3 milijone prebivalstva. Norveška dežela je zelo gorata ter močno gozdната, razen tega pa silno močno v prečni smeri razsekana od hudournikov in jezer. Odstotek zemlje, ki je primerna za poljedelstvo, je relativno majhen. V splošnem je položaj tak, da predstavlja velike zapreke za razvitje velikih moderno opremljenih vojaških enot. Pomisliti je treba, da je na vsem ogromnem ozemlju le kakih 35.000 km potov ter samo nekaj nad 1000 km normalno-tirnih želez-

poročila tudi v norveščini. V prvi oddaji je bila prečitana poslanica zunanjega ministra lorda Halifaxa norveškemu narodu. Lord Halifax izjavlja, da ga veseli, ker ima priliko sporočiti norveškemu narodu in vladi izraze toplih simpatij in bodritve v borbi, ki jo je brez obotavljanja in pogumno sprejel proti nemškemu napadu. Anglija globoko spoštuje Norveško, ki je sprejela izziv k borbi za svojo svobodo. Odslej se bosta Anglija in Norveška borili ramo ob ramo, dokler ne bosta skupno izvojevali zmagi.

Dve norveški vladi

STOCKHOLM, 10. apr. s. (Ass. Press.) Predsednik od Nemcev postavljenave nove norveške vlade, major Quisling, je imel snoči govor po radiu, v katerem je izjavil, da je norveška vlada v Hamaru odstopila. Ta trditve se ne zdi verjetna in ni potrjena, pač pa se je včeraj res nekaj ministrov legalne norveške vlade zopet vrnilo v Oslo.

Predsednik nacionalne vlade Quisling je bil l. 1933 norveški vojni minister.

Norveško prestolnico Oslo je zasedlo samo 2000 nemških vojakov. Nemške voje ladje so vojaštvo izkrcalo najprej v Oslofjordu 35 milj južno od mesta, nakar so vojakji pridrali dalje po kopnem. Pred mestom je prišlo do nekaj spadov. Zasedba sama pa se je izvršila brez incidentov. Ko so nemški vojakji vkorakali v mesto, so ljudje molče stali na ulicah in opazovali nemško vojsko.

Pred zasedbo je več nemških letal trikrat bombardiralo enega izmed kolodvorov v Oslo, šest nemških bombnikov pa je napadlo norveško vojaško letališče nekoliko severno od Osla in ga popolnoma uničilo.

Dve angleški torpedovki izgubljeni

LONDON, 10. apr. s. (Reuter.) Popoldne je izdala angleška admiraliteta naslednji komunike:

Davi zgodaj so angleške voje ladje napadle močne sovražne pomorske sile pri Narviku. Naletelo so na močen odpor. Angleška torpedovka „Huntera“ (1300 ton) je bila potopljena, torpedovka „Hardy“ (1500 ton) pa je nasedla na pečino. Ostale edince, ki so izvršile napad, so se umaknile. Sovražne izgube do trenutka niso znane.

Dve nemški križarki potopljeni

LONDON, 10. apr. s. (Reuter.) Nepotrjeno poročilo iz Stockholma pravi, da je bila pred Narvikom potopljena v pomorski bitki nemška križarka.

Letalski napadi na nemške križarke

LONDON, 10. apr. s. (Reuter.) Davi so angleška bomba letala izvršila drugi napad na nemške voje ladje v bergenski luki. Ena izmed nemških križark je bila trikrat direktno zadeta. Angleška admiraliteta javlja, da je angleška podmornica ob južni norveški obali potopila neko nemško križarko.

Tudi francosko brodomje ob Norveški

PARIZ, 10. apr. j. (Havas ob 11.45). Vse doslej iz katerihkoli virov objavljene podrobnosti o rezultatih pomorskih bitk na severu blizu Narvika kakor tudi v Skageraku, nimajo nobenega oficalnega značaja. Z angleškimi vojnimi ladjami sodelujejo v teh bitkah tudi francoske voje ladje. Tajnost dosedanjih operacij je tajnost angleške admiralitete. Niti admiralu Darlanu, šefu generalnega štaba francoske mornarice, niso doslej znane nobene podrobnosti o izidu bitk.

Potopljen nemški parnik

LONDON, 10. apr. s. (Reuter.) Angleška podmornica je včeraj popoldne v Skageraku torpedirala nemški parnik „Amasis“ (7000 ton), ki je vozil premog iz Stetina v Oslo. Posadko so rešili na švedsko obalo v Lysekil.

Ustvarjena možnost direktne borbe

LONDON, 10. apr. s. (Havas) V dobro poučenih političnih krogih mislijo, da je včerajšnji zavezniški vrhovni vojni svet razpravljaj razen o ukrepih v zvezi z nemško zasedbo Norveške in Danske tudi z varnostnimi ukrepi za primer nemškega napada na Belgijo in Nizozemsko.

Sicer v angleških parlamentarnih krogih ne dvomijo, da je vrhovno poveljništvo zavezniške vojske in mornarice že podzelo vse potrebne ukrepe, da preokrene položaj na Norveškem v korist zaveznikov. Anglija in Francija morata vsekako zagotoviti atlantske obale Norveške, katerih kontrola je za njuno varnost bistvenega pomena.

700 zavezniških letal na Norveškem

New York, 10. aprila. br. Tukašnje radijske postaje so tik pred polnočjo razširile vesti, da je 600 do 700 zavezniških letal na poti na Norveško. Vest o tem doslej službeno še ni bila potrjena.

Angleška blokada Skageraka

London, 10. aprila. br. (Reuter.) Ministrstvo za gospodarsko vojno je odredilo, da morajo angleške voje ladje ustaviti na Severnem morju vasko ladjo, ki bi skušala zapluti v Skagerak in kreniti v katerokoli državo ob Vzhodnem morju. Ladje se morajo takoj odvesti v najbližje zavezniške kontrolne luke.

CURIH, 10. aprila. Beograd 10.—, Pariz 8.75, London 15.45, New York 44.—, Bruselj 75.90, Milan 22.52, Amsterdam 236.725, Berlin 178.75, Stockholm —, Oslo —, Kodaň —, Sofija 5.50, Bukarešta 2.20.

